

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

LIZA IS NAAR NIKSCOMPRIE !

blijspel in twee bedrijven

door

Rob Bracke

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
1997
Nr.2424

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ZEVEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

Wettelijk depot D/1997/220/54
ISBN 90-385-0529-9

© 1997 Toneelfonds J. Janssens/Rob Bracke

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

LIZA IS NAAR NIKSCOMPRIE.

Personages : (4 dames-3 heren)

Rik (45 j.)

Liza, zijn vrouw (42 j.)

Sofie, hun dochter (21 j.)

Lode, haar verloofde (26 j.)

Amanda, de buurvrouw (50 j.)

Edgard, haar echtgenoot (50 j.)

Christine, collega van Rik (40 j.)

Als het doek opgaat bevinden we ons in een nagenoeg lege huiskamer.

Er zijn drie deuren, een naar de voordeur (fond), een naar de keuken (cour) en een naar de andere kamers (jardin)

Cour vooraan staat een zetel waarin een dagblad ligt. Eveneens cour voor staat, tegen de wand, een televisietoestel op de grond. De stekker hiervan is afgeknipt

Jardin staat, eveneens op de grond, een jeneverfles met één glas en iets meer naar achter een telefoontoestel.

Op de muren zijn duidelijk afdrukken te zien van weggenomen kaders, zelfs de haken hiervoor zijn verwijderd...

Op deze, wel heel kale, muren hangen her en der zelfklevende "kattebelletjes" met daarop handgeschreven teksten. Deze teksten zijn op het behang genummerd van 1 tot 6.

Een zevende briefje hangt aan de deur fond, doch dit is niet genummerd.

EERSTE BEDRIJF - Tafereel 1.

Men hoort de voordeur openen en sluiten, even later wordt de gangdeur geopend en verschijnt Rik. Doordeweeks gekleed, boekentas in de hand. Komt duidelijk thuis na zijn dagtaak. Hij stapt binnen en kijkt verwonderd rond.

RIK : *(aan deur fond)* Wat is er hier gebeurd ??

(Zet zijn boekentas neer, sluit de deur en neemt het briefje dat hierop kleeft. Leest:)

"Rik, ik had wel gedacht dat je dit eerst zou lezen. Om echter alles te begrijpen lees je best de boodschappen in numerieke volgorde. Liza."

Wat voor godgeklaagde onnozelheid is dat nu weer ? *(denkt even na)* Het is toch geen 1 april, hé ?? Nee.. 't is de eerste juli.. *(kijkt rond en ziet ergens het klevertje onder nummer 1)*

Numerieke volgorde... dan zal ik maar bij nummer 1 beginnen.

(naar briefje, leest:) "Rik, ik ben voor minstens zes weken verhuisd. Vervolg zie nummer 2..."

Voor zes weken verhuisd ?? Is die nu helemaal gek geworden ? Waarom ?? *(tot zichzelf)* Vervolg zie nummer 2...

(kijkt rond en zoekt betreffend briefje. Men hangt deze best niet in volgorde zodat Rik heel wat heen en weer kan lopen.)

"Misschien kom ik nooit meer terug. Ik heb een paar weken nodig om mij te bezinnen over mijn toekomst. Oh ja, Benny is vanmorgen vertrokken op bivak... maar dat wist jij wel zeker ? Vervolg, zie nummer 3." Wat is dit hier voor een raar vervolgverhaal ? Ha, daar hangt nummer 3, misschien word ik nu wat wijzer.

"Rik, ik heb je alles gelaten wat je interesseert, namelijk je zetel, je krant, je tv en je jeneverfles. Op mijn nieuw adres heb ik telefoon dus dat toestel mag je ook houden maar mijn nummer krijg je niet. Nummer 4 is ook de moeite waard... PS. De telefoonrekening ligt in de keuken. Die moet je nog betalen...." *(Rik kijkt even rond naar alle genoemde restanten, controleert even aan de hand van het briefje en hangt dit, zoals alle vorige en volgende, terug op zijn plaats)* D'r zijn er niet veel die zo vlug hun inventaris kunnen opmaken als ik.... *(gaat naar nummer 4)*

"Rik, de keuken is nog intact en er ligt een en ander in de koelkast zodat je , vanavond althans, niet zult omkomen van honger. Op mijn nieuwe adres is er een volledig geïnstalleerde keuken en badkamer, daarvan hoefde ik dus niets mee te nemen. Voor wat de slaapkamer betreft... zie nummer 5."

(Rik gaat naar de keukendeur, opent ze, kijkt naar binnen) Dat klopt...ziet er nog intact uit. De slaapkamer dus.. Ze zal toch nooit ons bed ook mee verhuisd hebben, zeker ?

(Hij haast zich naar nummer 5) "Rik, zoals je wellicht al vreesde, heb ik inderdaad de slaapkamer laten demonteren en mee verhuisd. IK kan toch niet op de grond slapen, nietwaar? Er ligt een luchtmatras en een slaapzak voor je klaar. Je kleren hangen aan kapstokken aan de muur en de wekkerradio mag je houden.Ik wil niet dat jij je morgen verslaapt.... Zie keerzijde... De luchtmatras moet je wel nog opblazen want ik vond dat pompje nergens..."

Godver, godver... zelfs mijn bed is weg... Wat heeft die nu eigenlijk in haar hoofd gekregen ? De dolle-koeien-ziekte ? Ik heb het altijd al gezegd dat ze teveel vlees eet...

Ze vond het pompje niet... stel je voor.. hoe lief, anders had ze mijn luchtmatrasje opgepompt.... maar ze vond het pompje niet.... Aan welk nummer ben ik nu ? *(Kijkt)* Na 5 komt 6.. *(stevent er op af)* "Rik, wellicht ben je benieuwd naar de reden voor dit alles"

't Zal wel zijn, verdomme... Dat kan niet hé, dit is een grap, een verdomd onaardige grap die zij met me uithaalt. Maar daar kan ik nu nog niet om lachen . *(Leest verder)* " Het antwoord staat op nummer 7 -jouw geluksgetal, beweer je toch - maar dat hangt in de slaapkamer. Ik vond het te intiem om het zomaar door iedereen die binnen komt te laten lezen. Spoed je dus naar de slaapkamer voor het zevende en laatste bericht."

Het laatste ? Zoveel redenen zal ze dan toch niet hebben om mij in de steek te laten. Als het allemaal op zo'n onnozel, klein briefje kan... Daar ben ik nu eens echt benieuwd naar. Ik zou verdorie niet weten wat ik haar misdaan heb..

(met deze laatste woorden verdwijnt hij via deur jardin)

(Even later komt SOFIE binnen langs de voordeur. Een hippe verschijning die duidelijk vrij zorgeloos door het leven gaat. Ze kijkt ook een ogenblik ongelovig rond en zegt:)

SOFIE : Is het nu weer grote kuis in dit huis ? Ons ma vindt dat zeker plezant ? *(Sluit de deur, ziet het briefje op de achterkant. Leest)* "Rik, ik had wel..." Ah, het is een boodschap voor onze pa... OK.. Ik zie scheel van de honger, vlug even de koelkast inspecteren

(Snel af naar de keuken. Op dat moment rinkelt de telefoon. Sofie keert op haar stappen terug, zoekt even naar het toestel en neemt dan af)

Met Sofie... Ah, dag Lode, mijn schat... Ik kom net thuis maar ik blijf hier niet lang... Ons ma is weeral met de grote kuis bezig en dan ben ik liever van voor haar voeten... Wanneer ? Vanavond ?? Natuurlijk ga ik mee... Voor één week... Tof, zeg. Tegen dan staat alles hier terug op z'n plaats.. Ja.. Ik ga wel eerst iets eten want ik verrek van de honger... Lode, schat, daarna trek ik iets anders aan, maak mijn valies en over een uurtje ben ik bij je .... Allèèn een tandenborstel ?? Hmm.. Ik zal nog zien... ik slaap slecht zonder pyjama... Ja.. Dag schat, tot straks...

*(Ze geeft een kusje op de hoorn en haakt in. Snel terug naar de keuken)
(Via deur jardin keert Rik terug met drie volgeschreven vellen briefpapier)*

RIK : *(De bladen bekijkend)* 't Is wel een serieuze boterham, dat laatste bericht. De kattedelletjes waren op zeker ? *(Hij gaat zitten en leest)*
"Rik, in het begin vond ik jou een fijne, attente man maar jammer genoeg heeft dat maar enkele jaren geduurd. Reeds tien jaar loop ik met het plan rond om te vertrekken maar ik kon het niet over mijn hart krijgen omwille van de kinderen. Nu zijn ze echter oud genoeg om hun plan te trekken en kan ik eindelijk doen wat ik al zo lang wou. Wij leefden al lang naast elkaar in plaats van met elkaar en met wat er mij de laatste tijd allemaal aan het oor kwam is de spreekwoordelijke druppel, die de emmer doet overlopen, gevallen... Ik hou dit niet langer vol."

(Sofie is in de deuropening gekomen en luistert verbaasd. Zij heeft een boterham in de hand en staat schuin achter Rik zodat deze haar niet merkt. Hij leest verder)

"Ik beweer niet dat jij een slechte man bent, of een bruto of zo.. maar het huwelijk is méér dan tv kijken en de krant lezen. Blijkbaar vind je sommige andere vrouwen interessanter want hier gingen je bedprestaties fel achteruit..."

SOFIE : *(Licht luid)* Wat lees jij daar, pa ? De hartsrubriek uit ons ma haar weekblad : "Stuur je zorgen naar Sandra" of zoiets ??? Sedert wanneer vind jij dat interessant ??

RIK : *(Is geschrokken, vouwt de bladen samen en stopt ze in zijn zakken)* Verdomme, Sofie...je laat me schrikken. Ben jij al thuis ?

SOFIE : *(Naar voor komend)* Ik dacht van wel.. of liever, ik ben even thuis want over een uurtje vertrek ik voor een week.

RIK : Voor een week.. Allez, dat is een kortere vakantie dan die van je moeder. Die is voor minstens zes weken vertrokken.

SOFIE : Ons ma ?? Zes weken ? Ik dacht dat ze de grote schoonmaak herbegonnen was. Waar is die naartoe ?

RIK : Vertrokken naar een voor mij onbekende bestemming. Haar afscheidsredevoering hangt aan de muren geplakt.

SOFIE : *(kijkt rond, loopt van het ene briefje naar het andere zonder de volgorde te respecteren. Leest vluchtig)*
Ik begrijp er niet al teveel van.. *(denkt na)* En die brief die je zat te lezen... was dat de grote, sentimentele afscheidsbrief ??

RIK : Ja...

SOFIE : Oh, hoe romantisch. Mag ik hem eens lezen ? Misschien kan ik er nog iets uit leren ?

RIK : Nee, dat is iets voor volwassen mensen.

SOFIE : Pa, ik ben 21, hé !

RIK : En ik ben er 45 en ik kan er nog niet goed tegen... Het komt er op neer dat uw moeder ons laat zitten en dat ze al de meubels heeft

meegenomen... en dat ik daarmee niet kan lachen ! En de reden zal je aan haar moeten vragen. Ik weet het ook niet. Ik heb altijd geprobeerd een goeie man en een goeie vader te zijn.

SOFIE : Maar dat lukte niet altijd.... ?

RIK : Niemand is volmaakt, Sofie. Jij niet, jouw vriend Lode niet, ik niet en je moeder zéker niet...

SOFIE : En waar is ze naartoe ?

RIK : Dat zei ik toch ? "Onbekende bestemming"

SOFIE : Lode en ik vertrekken vanavond ook met onbekende bestemming. Maar dan wel samen..

RIK : Ah ja ?

SOFIE : Ik moet alleen mijn tandenborstel meenemen... *(Rik bekijkt haar)* enne... wat kleren, natuurlijk... We trekken er op uit, op zoek naar de zon en een goeie camping. 't Is vakantie, hé pa ?

RIK : Dus jij laat mij ook in de steek ? Wie zal er dan voor eten zorgen ?

SOFIE : Euh...

RIK : Die ken ik niet.. "Euh.." Is dat een goeie kok ?

SOFIE : Pa, je bent 45.. dat zeg je zelf. Jij bent toch wel oud genoeg om een paar weken je plan te trekken? Ons ma zal wel terug komen. Ze heeft gelijk dat ze eens alleen op vakantie gaat. Jij doet dat toch niet graag.

RIK : Vakantie ?? Sofie, jij begrijpt het niet goed, geloof ik. Zij heeft mij laten zitten !!

SOFIE : Toch wel, ik begrijp het maar al te goed. Maar.. ik verschiet er niet van....

RIK : Wablieft ???

SOFIE : Nee... Alles wat in die romantische afscheidsbrief staat kan ik mij indenken. Ma heeft me dikwijls over jou gesproken... enne... ik zou al lang weggeweest zijn...

RIK : Met jou ?? En waarom niet met mij ?? Ik ben toch haar mán. Als ze over iets te klagen heeft moet ze het aan mij zeggen... Niet aan een bakvis van 21...

SOFIE : Pa, lees die brief eens volledig en denk er eens goed over na. Als je méér uitleg wil zal ik je die over een week geven. Maar nu moet ik me dringend klaar maken want Lode wacht op mij. Dag pa, veel leesgenot ! *(Gooit hem een kusje en verdwijnt deur jardin)*

RIK : *(trekt zijn jas uit, kijkt rond. Nergens een kapstok of een stoel te zien. Voelt in zijn zakken en haalt er een nagel uit. Trekt zijn schoen uit en timmert de nagel in de muur)*

Ze kunnen van mij toch niet zeggen dat ik geen nagel heb om aan mijn achterste te krabben...

(Hangt zijn jas aan de nagel, schopt zijn andere schoen ook uit. Haalt de verfrommelde brief uit zijn zak en gaat moedeloos terug in de zetel zitten. Vouwde de brief open en staart er wezenloos naar. Langzame black out)

EERSTE BEDRIJF - Tafereel 2.

Drie kwartier later. Rik zit in de zetel, de jeneverfles staat naast hem op de grond. Hij heeft een glas jenever in de hand. De brief van Liza ligt op z'n schoot. De "kattebelletjes" zijn verwijderd en liggen, samengeknepen, ergens op de grond.

Na korte tijd komt Sofie op via deur jardin, met rugzak en handtas.

SOFIE : Pa, ik ben weg,hé. Tot volgende week. Ik zal nog wel eens telefoneren als ik ergens een telefoon vind op de camping... Heb je die afscheidsbrief nu al gelezen ?

RIK : Ja... en bemoei je met je eigen zaken....

SOFIE : Zoals je wilt.... Dag,pa ! Misschien heeft ons buurvrouw, Amanda, ons ma wel zien vertrekken. Vraag haar eens in welke richting ze vertrokken is, wie weet vind je haar nog terug ? Saluut... *(en af via fondeur)*

RIK : *(Recht)* Is dat nu niet erg ? Die jonge gasten zijn zo onbezonnen als... als ik weet niet wat... Ik zit hier een drama te verwerken en zij vertrekt vrolijk op vakantie met haar vriendje.... Dat zou ik, in mijn tijd ,eens moeten proberen hebben ! Mijn vader had mij waarschijnlijk een week opgesloten in het kippenhok. Maar tegenwoordig... En ik ben haar vader enne.. en waarom heb ik haar dat dan niet verboden ??? Ben ik dan toch een slechte vader die toelaat dat zijn dochter er een losbandige levensstijl op na houdt ??? *(naar deur fond)* Sofie, kom terug ! Je mag niet vertrekken ! Hoor je mij ? Als je het toch doet steek ik je een week in het kippenhok...*(tot zichzelf)* Ik heb géén kippenhok.. *(luid)* .. of op de zolder ! Jij bent nog vèèl te jong om allèèn met een jongen op vakantie te gaan. Wat gaan de burenen daarvan zeggen ? *(sluit deur)*

Ze is weg... De burenen... Amanda. Misschien heeft zij inderdaad Liza zien vertrekken ? Ik zal het haar seffens eens vragen. Als ze maar niet samen met Liza vertrokken is. Het zou me niets verwonderen. Haar man, Edgard, is een echte kwibus. Hoe dat Amanda dat daar bij kan vinden ? Alhoewel, dat zullen ze van mij allicht ook al gezegd hebben... Eten... Ik heb nog niets gegeten. Heb ik wel honger ? Nee.. dorst... Nog één borreltje om mijn miserie te vergeten.

(gaat naar de zetel, neemt fles en glas. Er wordt aan de voordeur gebeld. Rik zet fles en glas terug, stopt de brief van Liza in zijn zak en verdwijnt via deur fond, zeggende:)

Als dat Liza is dan zal ze er niet goed van zijn...

(Even later keert hij terug, gevolgd door Amanda en Edgard. Zij is het bazige type dat alles weet wat er in de buurt en wijde omgeving gebeurt. Hij is een eerder zwijgzame, vrij onderdanige, man die zich al lang bij het meesterschap van zijn vrouw heeft neergelegd. Amanda pratend op.)

AMANDA : Ik zeg het nog tegen mijn Edgard, Edgard, zeg ik, d'er is iets niet pluis bij Rik en Liza... Om op vakantie te gaan moet je toch al die meubels niet meesleuren ? "Nee," zei Edgard, "tenzij dat ze naar een onbewoond eiland gaat." Is het niet waar, Edgard, dat heb je gezegd, hé ?

(Edgard knikt en gaat in de zetel zitten)

Ik heb toen gezegd, allez.. wie gaat er nu op vakantie naar een onbewoond eiland ? Wat kun je daar gaan doen ? Naar het schijnt woont er daar nièmand en er staan geen huizen en dus zeker geen hotels. En een tent had ze niet mee, hé Edgard ? Dat heb je zelf ook gezien, hé ? *(Edgard wil antwoorden)* Zwijg, Edgard, ik ben aan het woord.. *(tot Rik)* Dus eh... waar zou ze dan overnachten ? Op de blote grond toch niet, hé ? Dat zie ik Liza nog niet te doen. Op haar leeftijd zou ze al vlug reumatiek vangen en eens dat je dat hebt geraak je daar nog moeilijk van af. En ze wilde niet méér uitleg geven, hé, ze zei dat ze voor een tijdje op vakantie ging en dat ik mij daarmee niet moest bemoeien... Edgard, dat zei ze, hé ?

" Gij moet u daarmee niet bemoeien." zei ze. Maar ik mocht dat toch vragen, nietwaar ? We zijn toch burens voor iets ? En als ze dan met dat bed naar buiten kwamen...

RIK : *(vlug)* "Ze" ?? Wie "Ze" ???

AMANDA : Die twee mannen die haar hielpen om alles in te laden in die camion. Ah ja, zij kon die zware stukken niet alleen verslepen, hé. Allez, ik zou dat ook niet kunnen... een bed, een kleerkast, tafel, stoelen.. Nee, nee. Die twee mannen droegen dat allemaal. Die ene was heel zeker een Turk, hé Edgard ? Het zag er zo een echte gastarbeider uit vanuit een vreemd land. Goh.. ja, d'er zijn er hier ook

zovéél,hé, van die vreemde mannen. Maar allez, dat was dan tenminste nog eentje die wilde werken want Edgard zegt altijd dat er daar veel profiteurs tussen zitten die niets willen doen en leven van het O.C.M.W. Is't niet waar, Edgard ? Gij zegt dat altijd, hé ? (*Edgard knikt*) Enne.. waar was ik nu gebleven ?

RIK : Bij die Turkse gastarbeider.

AMANDA : Ah ja, juist... 't Was nog een ferme man, hoor. Goed gebouwd en vriendelijk. Maar hij zei niet veel. Ik vroeg hem ,terwijl Liza even naar binnen was, waar ze met die meubels naartoe reden. Hij bekeek mij en zei : "Nikscomprie, madam" maar waar dat ligt, dat weet ik niet. Weet jij dat, Rik, waar Nikscomprie ligt? Zeker "in de Walen" want het klinkt een beetje Frans, nietwaar ? En een beetje later was alles ingeladen en zijn ze vertrokken. Die twee mannen met de camion en je vrouw daarachter met de auto. Ik heb nog geroepen "Doe ze de groeten in Nikscomprie" maar ze heeft niet meer geantwoord. Ze was precies zeer haastig, hé Edgard ? Ze vertrok in volle galop, hé ? Edgard zei nog dat haar banden rap zullen versleten zijn. Want ze zijn al niet al te best meer, hé Edgard, jij kent dat hé ? Ge hebt er eergisteren nog staan naar kijken. (*bekijkt Edgard*) Edgard, wat zit jij in Rik zijn zetel te doen ? Laat mij daar zitten, ik ben drie weken ouder dan jij. (*Edgard recht, Amanda gaat zitten*) en ik heb al zo 'n last van mijn rechter been, allez, mijn rechter knie... ja ja... artrose, zegt de dokter.. niets meer aan te doen. Slijtage, versleten van het werken, zegt de dokter. Hé Edgard ? Ja, Edgard zal daarvan niet verslijten.. van 't werken, bedoel ik... want hij "dopt" al 21 jaar...

EDGARD : 22 als het september is.

AMANDA : Al 22 jaar bijna ? Allez, ja, het komt op geen maand, hé Rik ? Maar waar was ik nu gebleven ? Edgard, je mag mij niet onderbreken als ik eens iets zeg. Dan ben ik direct mijn draad kwijt.

RIK : Je had artrose aan je rechter knie...

AMANDA : Ja, dat klopt... Hoe weet jij dat ???

RIK : Amanda, heb je soms niet gezien wie die verhuizers waren ? Stond er nergens een naam op die camion ?